

Mlada Sibirjanka.

(Dalje.)

se to torej ni bilo res? Ta človek tukaj ima kozje noge. Kdo je neki mogel biti tako nespameten, da je naslikal, kar nikoli ne more v resnici biti na svetu? Saj je dovolj resničnih stvari!

Pri svojih enoindvajsetih letih je umela tako kakor otrok.

A vendar ni bila tako radovedna, da bi postala nadležna. Redkokdaj je spraševala in prosila pojasnila. Skušala je vedno sama doumeti, kar je videla posebnega

ali novega.

Zelo jo je veselilo, če se je nahajala v družbi učenih ljudi, ki se niso menili za njo, ona pa jih je lahko mirno poslušala. Tedaj je gledala zmeraj tistega, ki je imel besedo, kakor da bi hotela z očmi posrkati vsebino. Kar je slišala in če je razumela, ni pozabila nikoli.

Kadarkoli se je pogovarjala z najboljšimi prijatelji, je vselej napeljala pogovor na sprejem, ki ga je doživela na dvoru.

Spominjala se je vsake besede in vselej ob taki priliki so se ji oči ovlažile. Bila je vsa radostna, če so potem tudi drugi govorili o dobrotljivosti obeh caric. Nejevoljna pa se je čudila, če o tej stvari niso govorili po njeni volji.

Carjev ukaz o oprostitvi očetovi pa se je zavlekel dalje, kot pa je hči pričakovala.

Prijatelji in prijateljice so se trudili, da bi ukaz pospešili, Praskovija pa se je spomnila obeh pregnancev, ki sta ji dala svoje prihranke, jo spremljala prvo vrsto od Išima in jima je obljubila, da bosta z očetom vred oproščena.

Pogosto je zdaj govorila z osebami, ki so mogle vplivati na usodo dobrih pregnancev. A vsi so se strinjali v tem, da je to nevarna igra. Plašili so jo celo, da bi moglo škoditi celo očetu. Strah pred tem je Praskovijo oviral, da ni ubogala svojega dobrega srca.

K sreči ji je car sam ponudil priliko, da pomaga nesrečnikoma.

Ko so iz dvorne pisarne že odposlali ukaz o oprostitvi Praskovijinega očeta v Sibirijo, je carica naročila ministru, naj vpraša Praskovijo, če ima še kakšno osebno željo.

Minister je sporočil carju in njena prošnja je bila uslišana. Caričino naklonjenost ni izrabila zase, temveč za moža, ki sta ji dala par kopejk.

Drugi ukaz je odhajal iz Petrograda nekaj dni kasneje. Tako sta plemenita človeka za svojo na videz majhno dobroto dobila svobodo.

Praskovija je dosegla svoj namen popolnoma. Zdaj ni imela nobene želje več. Sklenila je takoj izvršiti obljube in se je napotila v Kiev. Odločila se je, da Bogu daruje svoje življenje v zahvalo za toliko naklonjenost.

Medtem ko se je hči pripravljala na to žrtev in je bila posvečena, je sprejel oče v Sibirijo novico, ki je nikoli ni pričakoval. Oproščen! Kako to, saj je hči odpotovala že skoro pred dvema letoma in usoda je hotela, da starši v Sibiriji od nje niso dobili najdrobnejše vesti.

V tej dobi je zasedel prestol car Aleksander. Ob nastopu je oprostil in poklical iz pregnanstva veliko število kaznjencev. A išimski pregnanci niso prišli na vrsto.

Življenje Lopulovo je postajalo od dne do dne bolj bedno. Oropalo ga je vsakega upanja, celo lastnega otroka mu je vzelo, ki bi mu vendar pomagal, da bi lažje prenašal ničvredno življenje. Stara dva sta bila pripravljena, da omagata pod bičem, ki ju je tepel.

Tedaj se je oglasil sel, ki ga je pošiljal tobolski guverner. Ta ju je potegnil iz brezdna, v katerega sta vedno hitreje drsela.

Prejela sta oproščenje, potni list za Rusijo in denarja za pot.

Ta dogodek je vzbudil mnogo hrupa. Vsi Išimci, ki so ga poznali, so pritekli, in vsi pregnanci, ki so bivali v Išimu.

Tisti tovariši v njegovi nesreči, ki so se norčevali iz Praskovije, posebno pa tisti, ki so odrekli vsako pomoč, so zdaj žalostno sprejeli to novico in bi kaj radi bili deležni Lopulove sreče. A na zunaj so izrekli veselje nad tolikim uspehom.

Lopulov je sprejemal vse čestitke s hvaležnostjo. In njegova sreča bi bila popolna, če bi bila tudi oba prijatelja dobila iz Petrograda isti ukaz kot on.

Ta dva moža so pregnali v Sibirijo po neki vstaji, v katero sta se po nesreči zapletla. To se je zgodilo še v mladih letih. Zdaj sta bila nesrečnika že stara.

Lopulov se je z njima поблиžje spoznal šele potem, ko je hči odpotovala. Mož sta bila za mlado potnico v skrbéh, kakor da bi bila njuna sestra ali hči. V vseh tistih dolgih zimskih večerih se je pogovor vrtil samo okoli Praskovije. Videli so jo zdaj v nesreči, zdaj v ugodju, zdaj jim je duša prekipevala od upanja in veselja, zdaj so se dušili od strahu in bolečine.

Zdaj jima je Lopulov ponudil del denarne pomoči, ki so mu jo poslali, a nista hotela sprejeti.

»Ne rabiva,« sta zagotavljala. »Sicer pa nama je vaša oči obljubila, da bo rešila tudi naju.«

Nikake zavisti ni bilo v tem odgovoru in nikake nejevolje. Le silno ju je potrla novica, ki ju je nenadoma ločila od edinega prijatelja v mrzli Sibiriji.

O, kako dobro sta se spominjala Praskovijine obljube in kako ju je dvigala v težkih urah. Kako sta upala posebno zdaj, ko sta zvedela, da so šle Praskoviji petrograjske oblasti na roko. A nič in nič.

»Pozabila je na naju,« jima je bilo srce.

Nista se upala potožiti to bridkost Lopulovina, temveč sa grenkobo zapirala v srce, da ju je razjedala vedno bolj.

Na predvečer istega dneva, ko se je namenil oditi Lopulov, sta se prišla k njemu posloviti, da bi ne bila navzoča pri odhodu. Ob devetih zvečer sta se vračala v svojo kočo topo vdana v usodo. Srce so ranile vse bolečine, ki jih le more prenešti človek, ne da bi bilo treba umreti.

Ko sta odšla, sta Lopulova objokovala njuno usodo.

»Ah, gotovo ju najina hči ni mogla pozabiti,« je golčala mati med solzami. »Morebiti bo sčasoma tudi njima izprosila pomiloščenje.«

»Midva jo bova spodbujala, da bo še enkrat poskusila, samo da ju reši,« je potrdil oče.

S takimi lepimi sklepi sta legla. Saj sta se morala pripraviti, da drugo jutro zgodaj odideta.

Komaj sta zadremala, ko nekdo močno potrka na vegaste duri. Isti sel, ki je prinesel sreče polni ukaz iz Petrograda Lopulovu, je zdaj prinašal pomiloščenje prijateljema.

Lopulov je kar zdrvel, da popelje nebeškega sla do njihove koč. Prijatelja sta dospela domov, sedla na klop ob peči in molčala v temi, pogreznjena v najgroznejši obup.

Kaj naj bi si povedala? Sleherno upanje je splavalo po vodi in domrtno pregnanstvo je leglo s podvojeno težo na ostarele rame.

Tako sta ječala pod težo sedanosti in pod težo nesreče, ki jo je obetala temna prihodnost, ko je nenadoma skozi okence borne koč padlo nekaj svetlobe na ilovnata tla. Posluhneta. Več ljudi hodi okoli bajte. Kaj bo to? Potrkajo.

Nato znani glas prijatelja Lopulova:

»Prijatelja! Odprita vendar! Pomiloščenje! Pomiloščenje tudi za vaju, vendar! Odprita, za božjo voljo!«

Noben jezik in nobeno pero ne more naslikati tega prizora.

Najprej pretrgane besede, presekanj stavki.

»Pomiloščenje? Car? Bog ga blagoslovi, oca! Hvala tebi, Bože! Hvala ti! Skrbel si za Praskovijo. Za to dobro Praskovijo. Ni naju pozabila, ni pozabila!«

Ni bilo koč v Išimu, ki bi tisto noč krila pod seboj srečnejše ljudi. Kako kratka je bila pot iz najbolj mračnega obupa do najmanj pričakovane sreče.

Odprli so zavoj in glej, potne liste, denar in še pismo hčerino do ljubljenega očeta.

Pisala je, da se ni upala prositi tudi za potne stroške, ko se ji je že ta milost zdela kakor čudežna. A Bog je poplačal plemeniti dar obeh prijateljev in tako jima more podariti dve sto rubljev za pot.

Medtem je Praskovija v Kijevu na vso moč težko pričakovala novice, da se oče vrača v ljubljeno Rusijo. Računala je tedne in mesece in zdelo se ji je, da bi ji bili starši že lahko kaj o sebi sporočili.

V Kijevu je bila zdaj že preoblečena. A nikakor ni menila ostati v mestu cerkva in samostanov. Gnalo jo je v Nižnij Novgorod, da tam počaka zadnje ure, kakor je obljubila tamošnji prednici. Pisala ji je o tej nameri in ko je zadostila vsem dolžnostim v kijevskem samostanu, se je podala na pot, da stopi pod njeno varstvo.

Dobra mati prednica jo je nestrpno pričakovala. Nič ni pisala Praskoviji, da je došel v Nižnij Novgorod oče z materjo vred.

Praskovijo so pričakovale na samostanskem pragu vse sestre z materjo prednico na čelu. Ko je prihitela mlada redovnica, kijevska romarica, z voza, je poljubila noge »častite sestre prednice,« nato pa je bilo njeno prvo vprašanje:

»Še nič ne veste o očetu?«

»Pridi, otrok, imamo novice za te,« jo je vzdignila mati prednica. »Pridi, zveš jih pri meni!«

Ne da bi še kaj povedala, jo je vedla skozi nešteto duri po samostanskih hodnikih do svoje celice. Redovnice so sledile molče, s skrivnostnimi obrazi, nekoliko se smehljajoče, kar je Praskovija opazila.

In ko vstopi kijevska romarica v materino celico, kaj zagleda? Tam pri oknu sta stala oče in mati, stara in upognjena. Tudi njima niso povedali, kako kmalu bosta videla hčer.

V prvem navalu začudenja, da vidita hčer preoblečeno, in prekipevajoča od hvalečnosti, sta zdrknila pred ljubljeno hčerko na kolena. Tedaj se je zavedela Praskovija in se vsa prevzeta vrgla sama pred starše:

»Kaj pa vendar počnete?« je vzkliknila drgetaje v svetem strahu. »Vse je delo božje. Jaz sem bila samo orodje v njegovih rokah. Zahvalimo se vsi trije za čudež, ki ga je storil nam v dobro!«

Vse prevzete od teh besed, so se spustile na kolena številne redovnice, da se pridružijo zahvali presrečne družine.

Nato so sledili objemi in poljubi. O, kako dolgo se že niso tako združili in koliko so prestali medtem. Med njimi se je pela le ena vez: skrb in bolečina.

Ko se je mati po nekaj trenutkih zazrla v njeno redovniško obleko, so se ji udrle solze. Že ob prvem pogledu ji je postalo težko.

(Dalje.)

Majhen mož velik junak.

Tudi v Novi Zelandiji blizu Avstralije živijo junaki. Enajstletni Stanko je zastavil svoje življenje, da je rešil nekaj mlajšo sestrico. Bila sta namreč na polju. Tedaj je bik napadel Stankovo sestro, jo podrl na tla in jo hotel pomandrati in z rogmi prebosti. A Stanko ga pograbi neustrašno za roge. Seveda ga bik kakor igračko vrže v zrak. Toda Stanko plane zopet nadenj in sfrči z bikovih rogov drugič kvišku in čez bika na zemljo. Vendar pa je besno žival toliko zamotil, da je na sestro pozabila, in tako se je sestri posrečilo, da se je skozi živo mejo splazila na varno. Tudi Stanko je opazil ugoden trenutek in ji sledil. Dasi sam ves potolčen in krvav, je vendar vzel sestro v naročje in jo nesel uro daleč do doma. Ali so tudi med vami taki junaki in tako dobri bratje?